

Trøndelag fylkeskommune
Fylkets hus, Postboks 2560
7735 STEINKJER
v/Ane Marte Olimb

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thea Sofie Dørdal Sandvik, 74168030

Innvilget - fysisk tiltak i vassdrag - Orkland 615/12 - 13 - Føssa - brufornying

Statsforvalteren gir tillatelse etter lakse- og innlandsfiskeloven og forskrift om fysiske tiltak vassdrag til tiltak i Føssa i forbindelse med fornying av Føssbrua i Meldal i Orkland kommune. Tillatelse gis med vilkår. Beklager for sent svar, saken har ved en feil blitt liggende ufordelt.

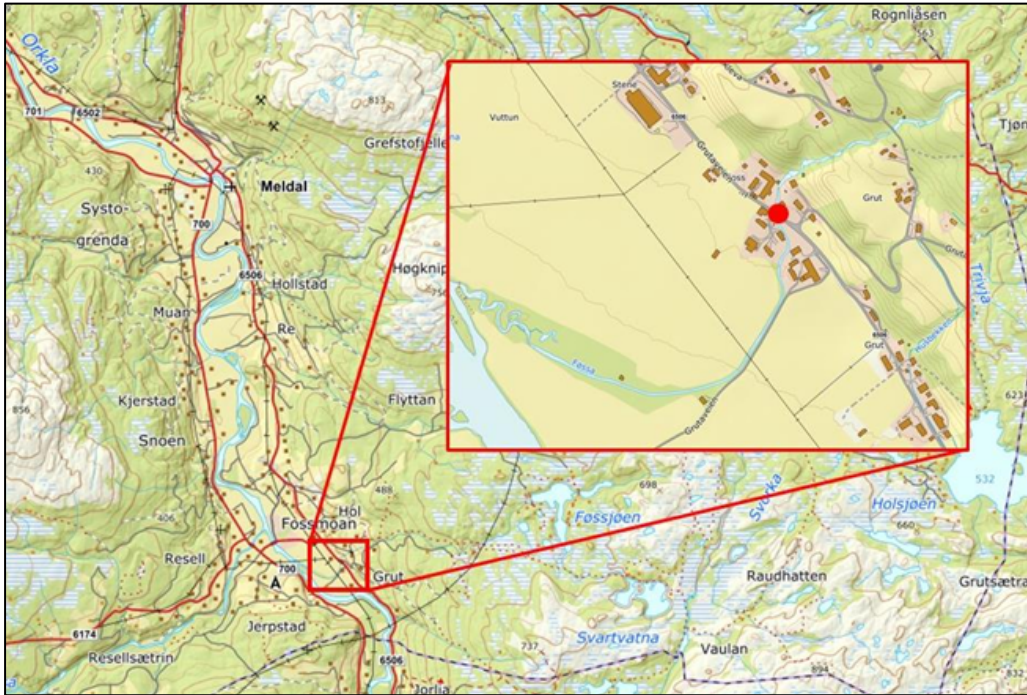
Saksopplysninger

Viser til søknad mottatt 28.01.2026 og spørsmål om status i saken tilsendt statsforvalteren fredag 06.03.2026. Trøndelag fylkeskommune; avdeling samferdsel planlegger brufornying over Føssa i Meldal i Orkland kommune. Føssbrua er i dårlig stand og bør fornyes. Planen er å rive eksisterende bru og bygge en ny betongplatebru med betonglandkar. Ny lysåpning for brua blir ca. 5 m, da dette er beregnet å gi tilstrekkelig kapasitet for flom, og landkaret skal direktefundamenteres. Det er ikke behov for peling.

Elva skal føres bort fra pågående arbeid enten ved hjelp av en voll/kanal eller gjennom et rør langs Føssaelva slik at betongstøp kan utføres tørt og man ikke risikerer utslipp av betong til elva. Tiltaket innebærer bruk av gravmaskin til fjerning av eksisterende konstruksjon, etablering av byggegrop og tilbakefylling av masser, samt betongbil for støp av konstruksjon og evt. kranbil for utheising av gammel bruplate. skal ikke komme i direkte kontakt med vassdraget. Betongbil og eventuell kranbil skal ikke komme i direkte kontakt med vassdraget.

Naturlig elvebunn skal opprettholdes, eller gjenopprettes der den blir berørt. Videre blir elva utvidet lokalt, ettersom brua får større lysåpning for å ta unna flomvannføringen. Hydrologisk analyse konkluderte med at løsningen ikke gir negative konsekvenser for området. Det vil oppstå noe overskuddsmasse i forbindelse med riving og etablering av byggegrop, massene som ikke gjenbrukes skal transporteres til godkjent deponi. Tiltaket påvirker noe kantvegetasjon ved vanngjennomløpet.

Tiltaket berører Grutaveien på gnr/bnr. 615/12 – 615/13 i Orkland kommune som eies av fylkeskommunen, og tiltaket planlegges utført sommer/høst 2026 (med forbehold). Vedlagt er foreløpig oversiktstegning for planlagt tiltak, vedlegg med bilder og kartutsnitt.

Bilder vedlagt søknad:

Over = kart over området.
Venstre = veg over brua sett
sørfra.

Høyre = Føssbrua
over Føssa, bilde tatt
fra nedstrøms side.

Lovgrunnlag

I henhold til **forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1** (forbud mot iverksettelse av tiltak i vassdrag) er det forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer uten tillatelse fra statsforvalteren eller fylkeskommunen. Statsforvalteren har ansvar for tiltak på strekninger som fører anadrom laksefisk eller kreps, og er følgelig myndighet her.

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er hjemlet i **lakse- og innlandsfiskloven**, hvor lovens formål (§1) er å sikre at naturlige bestander av anadrom laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder, samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevares.

Naturmangfoldloven § 7 (prinsipper for offentlig beslutningstaking §§ 8-12), pålegger forvaltningsorganer å legge prinsippene for bærekraftig bruk og vern til grunn ved behandling av saker som kan påvirke naturmangfoldet.

Videre viser vi til **vannforskriften § 4** (miljømål for overflatevann) som stiller krav om å beskytte vannforekomster mot forringelse og ha minst «god» økologisk og kjemisk tilstand. Tiltak som kan føre til at tilstanden forringes eller at miljømålene ikke nås skal vurderes etter vannforskriften § 12.

I henhold til **vannressursloven § 11** (kantvegetasjon) skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte langs vassdrag med årssikker vannføring, for å motvirke avrenning og gi levested for planter og dyr. Statsforvalteren er vassdragsmyndighet etter bestemmelsen, og kan i særlige tilfeller gi fritak fra kravet. Vannressursloven angir ikke spesifikke krav til bredden på kantsonen, men legger til grunn at beltet skal ivareta de økologiske funksjonene en kantsone har.

Vi minner om den generelle aktsomhetsplikt som sier at enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet (**naturmangfoldloven § 6**) og unngå skade eller ulempe i vassdrag (**vannressursloven § 5**).

Statsforvalterens vurdering

Økologisk funksjon

Kantsonens økologiske funksjon innebærer å motvirke avrenning til vassdrag, og gi levested, næringstilgang, skygge og skjul for både terrestriske og akvatiske dyr. Kantvegetasjon kan bidra til erosjonssikring, ved å blant annet begrense isgang, flom og oversvømmelser. Kantvegetasjon er viktig for dyrelivet i og langs vassdraget.

Tiltaket vil i liten grad påvirke kantvegetasjon. Statsforvalteren vurderer at kantsonens økologiske funksjon blir tilstrekkelig ivaretatt, og tiltaket trenger ikke dispensasjon fra vannressurslovens § 11. Det settes vilkår om å ikke fjerne mer kantvegetasjon enn nødvendig, og det skal tilrettelegges for rask revegetering med stedege arter.

Vannforskriften

Etter § 4 i vannforskriften skal overflatevann beskyttes mot forringelse og oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. Tiltak som kan føre til at tilstanden forringes eller at miljømålene ikke nås skal vurderes etter vannforskriften § 12.

Føssa, med vannforekomstID 121-352-R, er registrert med god økologisk tilstand og ikke vurdert kjemisk tilstand. Den økologiske tilstanden er basert på svært god tilstand med tanke på eutrofiering

og organisk belastning, da det er svært gode nitrogen- og fosforforhold i elva, men kun god tilstand for fisk etter faglig vurdering.

Tiltaket slik det er skissert vil etter vår vurdering ikke ha en varig negativ effekt på Føssa hvis arbeidet gjøres skånsomt og sluttresultatet i forhold til bekkebunn ikke endres nevneverdig fra dagens tilstand. Det settes vilkår om pH-overvåking i vassdraget, selv om elva skal ledes vekk i anleggsfasen, da tiltaket innebærer direktefundamentering med betong.

Statsforvalteren mener at omsøkt tiltak ikke forringer vassdragets tilstand eller medfører at miljømålene i vannforskriften vanskeligere nås. Tiltakene skal derfor ikke behandles etter vannforskriften § 12.

Naturmangfoldloven

§ 8 (Kunnskapsgrunnlaget)

Kunnskapsgrunnlaget baserer seg på registreringer i GisLink, Artskart, Miljødirektorates Naturbase og Vann-Nett. Viser også til rapporten om artsmangfold, utarbeidet av fylkeskommunen, vedlagt søknaden.

Føssa er en anadrom strekning med utløp i Orkla, med registreringer av både laks og sjørørret nedstrøms Føssbrua. Sjørørret er også registrert et stykke oppstrøms brua. Som nevnt i vedlagt rapport er det kun fremmedarten rødhyll, en karplante med svært høy risiko for lokale økosystemer, som er registrert ved tiltaksområdet. Det er ikke sjekket for elvemusling i Føssa.

Gytevandringen for laks og sjørørret pågår i perioden ca. juni – oktober, og gyting ca. september til desember. I denne perioden er fiskene sårbare for forstyrrelser både i forhold til oppvandring og gyting. Når gyting er gjennomført, ligger den befruktede rognen beskyttet i elvegrusen frem til våren, da rognen klekker. Av hensyn til anadrom fisk bør tiltaket gjennomføres i perioden 15.juni – 1.oktober.

Det er ikke registrert andre arter eller naturtyper av betydning som kan bli påvirket av tiltaket. Viser til og til vedlagt rapport, og konkluderer at kunnskapsgrunnlaget kan ansees tilstrekkelig til å fatte vedtak. Det er ikke identifisert kunnskapsmangel som tilsier at føre-var-prinsippet etter § 9 må vektlegges.

§ 9 (føre-var-prinsippet)

Kunnskapsgrunnlaget om tiltakets effekt på naturmiljøet vurderes til å være godt. Tiltaket planlegges gjennomført i en periode av året der inngrep i vassdrag har mindre negativ påvirkning på fisk. Føre var-prinsippet ilegges liten vekt.

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Tiltaket kan ha noe negativ påvirkning i gjennomføringsfasen, men tidspunkt for gjennomføring reduserer påvirkningen, spesielt for fisk. Ny bru skal støpes på eksisterende areal, og det er lite kantvegetasjon som må fjernes. Videre skal elva ledes vekk fra tiltaksområdet for å direktefundamentere landkar, slik at betongstøp kan utføres tørt og med redusert risiko for utslipp av betong til elva. Entreprenør pålegges å minimere utslipp av finstoff til elva, og naturlig elvebunn skal opprettholdes der det er mulig.

Tiltaket skal gjennomføres i henhold til vedlagte planer og rapporter med mål om å unngå negativ påvirkning på naturmiljøet, og vurderes med det å ikke medføre uakseptabel samlet belastning på

naturmangfoldet. Avbøtende tiltak og vilkår skal sikre at den samlede belastningen på vassdraget ikke øker.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse)

Alle kostnader frem til ferdigstilling dekkes av tiltakshaver. Dette inkluderer avbøtende tiltak, samt ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Prinsippet om at tiltakshaver dekker kostnader er lagt til grunn.

§ 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Gjennomføringen av tiltaket skal skje med metoder som reduserer risiko for skade på naturmiljøet. Vi forutsetter at de beste miljøforsvarlige teknikker benyttes i den videre planleggingen og ved gjennomføring av prosjektet. Ved fare for å forurense vassdragene skal det straks iverksettes avbøtende tiltak.

Trøndelag fylkeskommune har tilpasset gjennomføringen til en periode med minst negativ påvirkning for fisk i vassdraget. I tillegg er det viktig å ta forhåndsregler ved støpearbeider, for å unngå pH-økning i Føssa grunnet utlekking fra uherdet betong. Trøndelag fylkeskommune vil lede Føssa midlertidig i rør/kanal/voll forbi anleggsområdet, for å etablere en tørr byggegrøp. Dette vil bidra til å redusere belastningen på elva.

Vi viser og til naturmangfoldloven § 15 (forvaltningsprinsippet) som sier at det ved enhver aktivitet skal unngås å påføre unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi.

Vilkår om miljøhensyn og skånsom gjennomføring med miljøforsvarlige teknikker er lagt til grunn for vedtaket, og tiltaket vurderes med det ikke å medføre uakseptabel samlet belastning på vassdraget.

Vedtak med vilkår

Statsforvalteren gir tillatelse etter lakse- og innlandsfiskloven og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1, til å gjennomføre fysiske tiltak i Føssa i forbindelse med fornying av Føssbrua på gnr/bnr. 615/12-13 i Orkland kommune. Tillatelsen har en varighet på to år og gis med vilkår:

1. Det gis tillatelse til fysiske tiltak og kjøring i Føssa for å rive eksisterende bru og etablere ny betongplatebru med direktefundamentering av nytt betonglandkar, som beskrevet i søknaden og vedlagte rapporter, med forbehold om at NVE ikke har innvendinger.
2. Arbeidet med landkaret skal gjennomføres i tørr byggegrøp, for å unngå slamtilførsel og økning av pH i Føssa. Det settes krav om pH-overvåkning.
3. Arbeidet i vassdraget skal gjennomføres i perioden 15.juni – 1.oktober.
4. Det skal ikke fjernes mer kantvegetasjon enn nødvendig, og det skal tilrettelegges for rask revegetering med stedegne arter der kantvegetasjon berøres.
5. Tiltaket skal ikke medføre vandringshinder for fisk, verken i anleggsfasen eller ferdig tilstand.
6. Føssa skal ved ferdigstilling ha naturlig bekkebunn i krysningpunktet/tiltaksområdet.
7. Det skal planlegges for aktsom og hensynsfull kjøring og arbeid, slik at terrenget og vassdraget blir påvirket i minst mulig grad.
8. Ved fare for å forurense vassdraget skal det straks iverksettes avbøtende tiltak. Akutt forurensing skal meldes til 110- sentralen.
9. Tiltaket må være avklart med berørte grunneiere.
10. Tiltak som ikke utføres i tråd med tillatelsen og forutsetningene for tillatelsen kan kreves rettet.

Klagerett

Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven. Klagefristen er tre uker fra dette brevet er mottatt. En eventuell klage bør begrunnes og sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Thea Sofie Dørdal Sandvik
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ORKLAND KOMMUNE

Trøndelag fylkeskommune, Avdeling samferdsel v/Ane Marte

Olimb

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 83

Strandvegen 19

Postboks 5091

Majorstua

7301 ORKANGER

7713 STEINKJER

0301 OSLO